

Tantárgyi program és követelmények

(egységes sablon a Neptun adatbázis létrehozásához)

Az elektronikus kitöltésnél a tantárgy azonosításakor automatikusan megjelenő adatok, a Neptun mintatanterv és órarend információi alapján:

A tantárgy meghirdetésének féléve:	<i>(Neptun automatikusan hozzárendeli)</i>
A tantárgy kódja:	<i>Tárgykód</i>
A tantárgy megnevezése:	<i>Természeti környezet védelme</i>
A tantárgy felelőse:	<i>Koronikáné Dr. Pécsinger Judit</i>
A tantárgy felelős szervezet neve (kódja):	<i>Környezet- és Földtudományi Intézet</i>

A tantárgy előadója:	Dr. Pájer József, Pintérné Nagy Edit, Koronikáné Dr. Pécsinger Judit
A tantárgy előkövetelménye:	Ökológia, Szakjog és igazgatás
A tantárgy követelménye:	Vizsga
A tantárgy kreditértéke:	4
A tantárgy tanóra száma (ea/gyak/lab):	heti:2/1 féléves: 26/13
A tantárgy típusa:	kötelező
A tantárgy ajánlott tanterv szerinti félévszáma:	4
A tantárgy meghirdetési gyakorisága:	mintatanterv szerint
Az oktatás nyelve (ha az nem a magyar):	
Az oktatás helyszíne (ha nem Sopron):	
A tantárgy órarendi beosztása:	

A Tantárgyi program és követelmények tartalmi kidolgozása a 87/2015 (IV.9.) Korm. rendelet előírásai alapján, az alábbi pontok szöveges kidolgozásával

Tárgytematika további adatainak feltöltése:

Neptun: Tárgyak kezelése/ Tárgyak/Meghirdetett félévei menüresz

I: Tárgytematika kiegészítő adatok / Oktatás célja

I/1. A tantárgy oktatásának célja:

A tárgy célja a területhasználat és a természeti környezet közti kölcsönhatások felismerésének és kezelésének megalapozása, a természeti értékek és területek, a környezet természeti elemei védelmében, fenntartásában alkalmazható eljárások áttekintő megismertetése a hallgatókkal. Az oktatás további célja a természetvédelem történeti előzményeinek, kapcsolódásainak valamint Magyarország legjelentősebb védett természeti értékeinek bemutatásával széleskörű tájékozottság elérése.

II: Tárgytematika kiegészítő adatok / Tantárgy tartalma

II.1. A tantárgy szakmai tartalma és ütemezése:

Tananyagrész / témakör	Óraszám
Előadások anyaga <i>Bevezetés, fogalmi alapok.</i> A természeti környezet fogalma, elemei és rendszerei. A természetvédelem kialakulása és története. A fejlődés szakaszai. A természetvédelem, tájvédelem, környezetvédelem, természetmegőrzés fogalma, összefüggései. A természeti környezet és védelmének történeti, ökológiai, társadalmi és gazdasági adottságai Magyarországon.	2
<i>A természet általános védelmének tárgyai, alapfogalmak.</i> A földtani örökség, a táj, a vadon élő élővilág, az élőhelyek általános védelmének célja és eszközei. Természeti terület, érzékeny terület, nyílt karszt, ökológiai folyosó, ökológiai hálózat, védőövezet, Natura 2000 terület.	3

A természeti erőforrások védelmének követelményei és általános eszközei. Védelmi célú területfelhasználási kategóriák (hidrogeológiai védőterület, vízműszékvédelmi-, műemlékvédelmi- levegőtisztaság- és zajvédelmi ill. egyéb védelmi célú területi kategóriák).	
A <i>kiemelt (természetvédelmi) oltalom tárgya, alapfogalmai</i> . A védetté nyilvánítás formái és folyamata. Csoportos („ex lege”) és tételes védetté nyilvánítás. A védelem kategóriái: hazai és nemzetközi, területi és terület nélküli védelem. Nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék. Bioszféra rezervátum, erdőrezervátum, tudományos rezervátum, Európa Diplomás terület, Ramsari terület, Világörökségi terület. Védett faj, ásvány, ásványtársulás, barlang. Közösségi jelentőségű (védettnek minősülő) faj, élőhelytípus.	3
A <i>természetmegőrzés tárgyai, általános és kiemelt oltalmukat befolyásoló tényezők</i> : a földtani örökség (felszínalaktani-, földtani értékek és erőforrások), a vizek, a vadon élő élővilág (biodiverzitás, élőhelyek, fajok, populációk), a házasított növény- ill. állatfajták, a kultúrtörténeti értékek típusai, az értékeket veszélyeztető hatások és a védelem alapvető jellemzői.	6
A <i>tájvédelem</i> . Tájpotenciálvédelem, tájjelegvédelem, egyedi tájértékek védelme. Természet- és tájesztétikai ismeretek. Veszélyeztető hatások és védelmi módszerek. Tájbaillesztés, tájképi tervezés, rekonstrukció, revitalizáció, tájrendezés.	4
A <i>természeti környezet védelmének eszközei</i> . Természetvédelmi kezelés, természetvédelmi vagyonkezelés. A természet/tájhasználat szabályozása. Területi tervezés. Nemzetközi egyezmények. Szakigazgatási eljárás és szervezet.	4
<i>Magyarország kiemelkedő jelentőségű védett természeti területei</i> . (A hazai nemzeti parkok és legjelentősebb tájvédelmi körzetek, természetvédelmi területek bemutatása)	4
Összesen	26
Gyakorlatok anyaga	
Egyéni gyakorlati feladat kidolgozása - kijelölt terület természeti és táji értékei felmérése és állapotuk vizsgálata	10
A természet- és tájvédelem általános követelményei (terepi gyakorlat)	3
Összesen	13

II/2. A tantárgy alkalmazott oktatási módszerei és a hallgatók tevékenységformái:

Az előadások anyagának megértését demonstrációs eszközök (projektor, videó) alkalmazása segíti. A gyakorlatok kidolgozását segítő esettanulmányok a Tanszéken rendelkezésre állnak, az egyéni feladatok kidolgozásához szükséges térképanyag beszerzése a hallgatók feladata.

II/3. Megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

A tananyag elsajátításával a cél az, hogy a hallgatók:

- *készség szintjén* legyenek képesek a természeti és táji értékeket veszélyeztető hatások felismerésére, a károk megelőzése illetve mérséklése érdekében szükséges intézkedések előkészítésére.
- *jártasság szintjén* ismerjék a természet- és tájvédelem feladatait, a védelem eszközeit és azok alkalmazásának sajátosságait.
- *ismereti szinten* legyenek tájékozottak Magyarország kiemelkedő jelentőségű természetvédelmi és táji értékeiről

III: Tárgytematika kiegészítő adatok / Számonkérési és értékelési rendszere

III/1. A tantárgy aláírásának feltételei:

Félévenként legfeljebb 3 előadásról való hiányzás. Az előadásokon való részvétel, a félév során az egyéni gyakorlati határidőre történő beadása.

III/2. A tantárgy értékelési módja és ütemezése:

A tárgy elméleti tananyagának számonkérése szóbeli vizsga keretében történik. A kollokviumi jegy meghatározása: a gyakorlati feladat teljesítése 40 %-os, a szóbeli vizsga eredménye 60%-os aránnyal kerül figyelembevételre.

IV: Tárgytematika kiegészítő adatok / Irodalom

IV/1. Kötelező irodalom:

Pájer J.(2002): Természetvédelem az ezredfordulón. Szaktudás Kiadó Ház
Pájer J.(2000): Természet- és tájvédelem. Egyetemi jegyzet környezetvédelmi szakirányú képzésekhez. NYME-EMK, Sopron
Pájer J.(2004): Természetvédelmi alapozó ismeretek. NYME-EMK, Sopron

IV/2. Ajánlott irodalom:

Tardy J. (szerk. 1996): Magyarországi települések védett természeti értékei. Mezőgazda Kiadó, Bp.
Bora Gy.,Korompai A. (szerk. 2001): A természeti erőforrások gazdaságtana és földrajza. Aula, Budapest

A Tantárgyi program és követelmények jóváhagyása, feltöltése a Neptun rendszerbe, jogosultságok kiosztása

	Tantárgyi program és követelmények	Illetékesség	Neptun jogosultság
1.	<i>kidolgozás</i>	<i>oktató</i>	<i>lekérdezés</i>
2.	<i>rögzítés a Neptun rendszerbe</i>	<i>adminisztrátor</i>	<i>feltöltés, módosítás</i>
3.	<i>jóváhagyás, követés, ellenőrzés</i>	<i>szakfelelős</i>	<i>lekérdezés</i>
	<i>jóváhagyás (opcionális)</i>	<i>Kari Tanács</i>	<i>---</i>
5.	<i>átfedések kiszűrése, ellenőrzés</i>	<i>intézetvezető</i>	<i>lekérdezés</i>